

AP 1 REST TIL JORDLEJE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

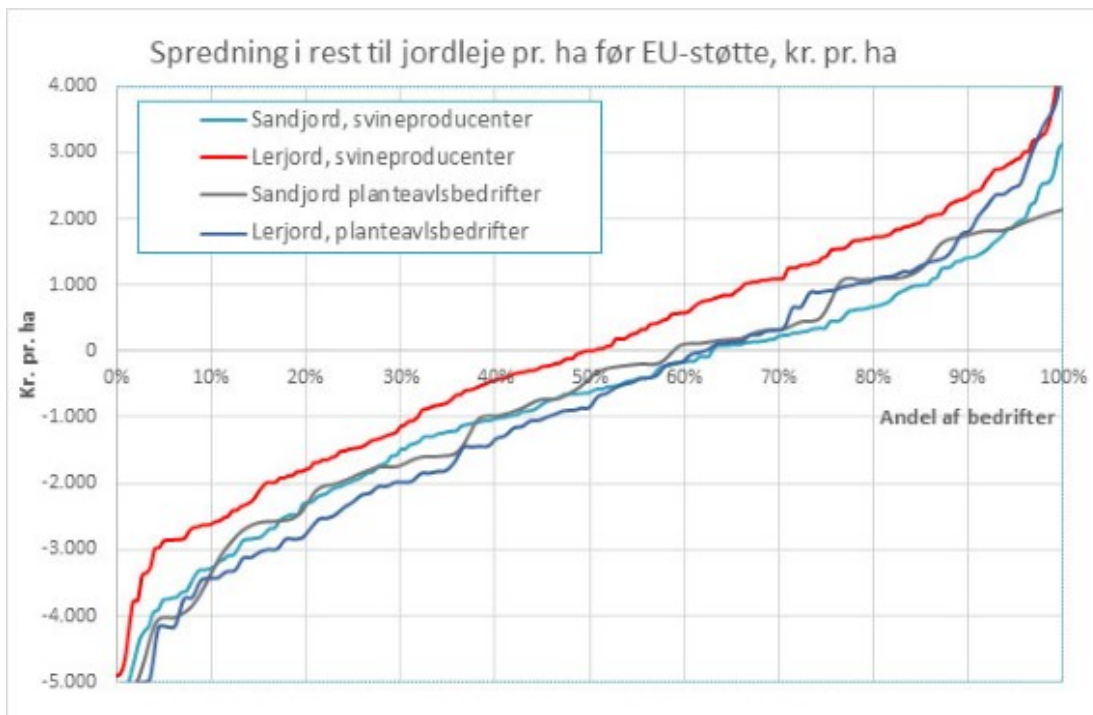
Hvor meget indtjening er der i 2018 til betaling af jordlejen ved produktion af korn, frø og raps, også set ift. 2017?

Nøgletallet "Rest til jordleje før EU-støtte" viser, hvor stor en værdi der er skabt ved at drive jorden, og hvor meget driften af jorden kan betale til jordlejen – altså bidrage til forrentning af jorden og/eller til forpagtningen af jorden – efter at alle andre omkostninger er trukket fra bruttoudbyttet og før indregning af EU-støtte.

Det er et vigtigt nøgletal, der illustrerer, om jordens værdi og forpagtningens pris passer til det afkast, der kommer ud af at drive jorden. Afkastet fra jorden kan ikke udelukkende tilskrives jordens kvalitet i form af bonitet, dræning, muligheder for vanding mv., men afhænger selvfølgelig også af den enkelte landmands evner og dyrkningsforhold de enkelte år. Men kan den enkelte landmand som gennemsnit over en længere periode ikke skabe et driftsbidrag til forrentning af jorden og til betaling af en eventuel forpagtning, kan det betyde flere ting. Enten kan jorden være købt for dyrt eller værdiansat for højt, eller der betales måske en for høj pris for forpagtningen. En anden mulighed er, at den enkelte landmand ikke formår at udnytte potentialet til at skabe den nødvendige værdi af jorden.

Figur 1 viser spredningen i rest til jordleje før EU-støtte for salgsafgrøderne korn, frø og raps for bedrifter med overvejende planteproduktion, henholdsvis overvejende svineproduktion. Som det også har været tilfældet tidligere år, ligger bedrifterne med overvejende svineproduktion med en højere "rest til jordleje før EU-støtte" end bedrifter med overvejende planteproduktion. Det skyldes primært lavere stykomkostninger på grund af lavere gødningsomkostninger. Til gengæld er jordlejen højere på bedrifterne med overvejende svineproduktion (ser figur 3). I en tidligere offentliggjort publikation om "Tal og grafer" fremgår det, at planteavlsbedrifter på sandjord har klaret sig overraskende godt i 2018, faktisk i gennemsnit på niveau med 2017 og bedre end planteavlsbedrifter med lerjord målt på resultatet af driftsgrenen. Dette afspejles

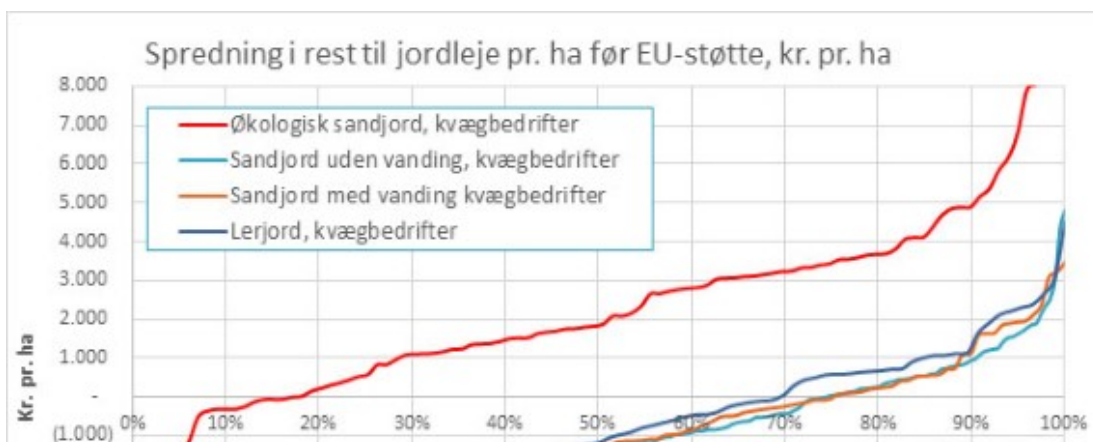
også af kurven, da denne bedriftstype er rykket op blandt de øvrige, hvor den i tidligere år har ligget i bunden af feltet.

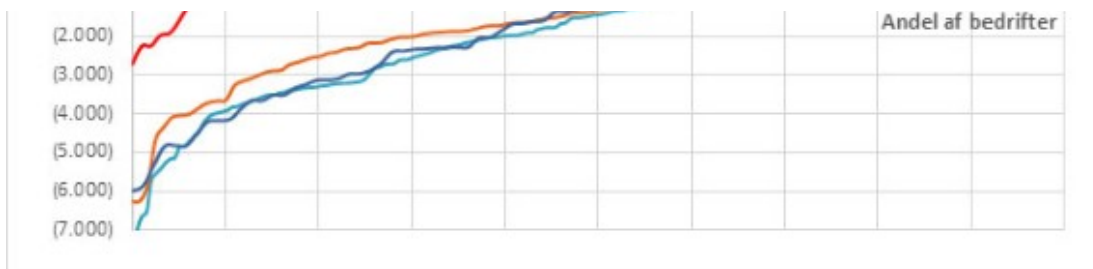

Figur 1. Spredningen i "Rest til jordleje før EU-støtte" fordelt på jordtype og bedriftstyperne planteproduktion og svineproduktion

Figuren viser også, at mellem 35 - 50 pct. af bedrifterne (40 - 70 pct. i 2017) kan bidrage til jordlejen fratrasket EU-støtte, og at kun en mindre del heraf opnår en indtjening, der kan dække hele jordlejen fratrasket EU-støtte.

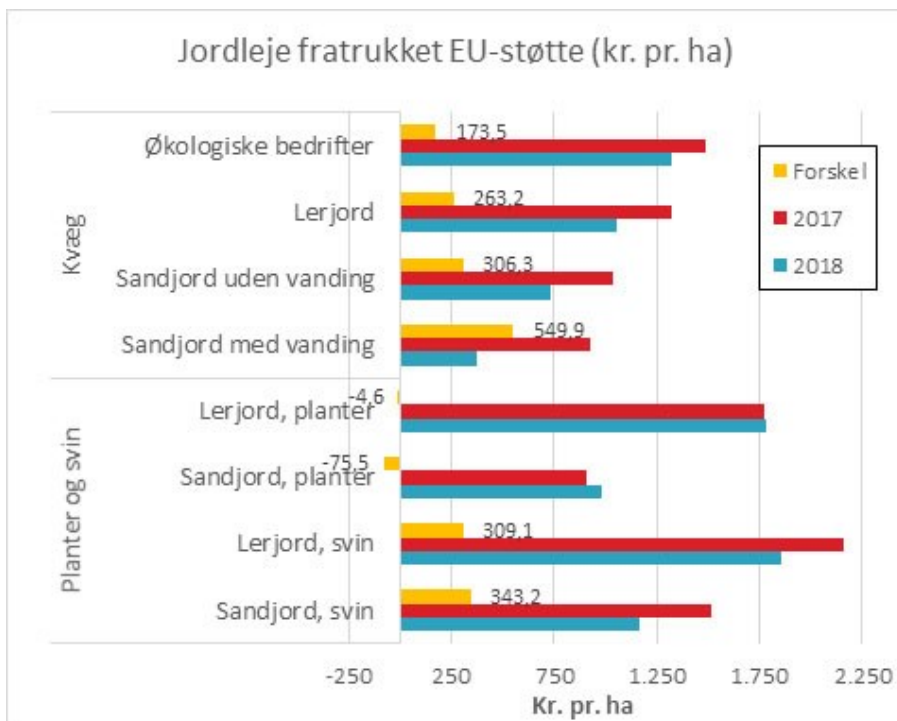
Figur 2 viser det samme billede for konventionelle kvægbedrifter med salgsafgrøder, men viser også, at de økologiske mælkeproducenter opnår en "rest til jordleje før EU-støtte", der er markant højere end for de konventionelle bedrifter. For disse bedrifter er der kun omkring 15 pct., der ikke kan bidrage til jordlejen fratrasket EU-støtte, og ligeledes få, der IKKE kan dække hele jordlejen fratrasket EU-støtten.

Figur 2. Spredningen i "Rest til jordleje før EU-støtte" fordelt på lerjord og sandjord med og uden vanding på bedrifter med mælkeproduktion

Figur 3 viser jordleje fratrasket EU-støtte på bedrifter med overvejende planteproduktion, svineproduktion og mælkeproduktion. Som tidligere omtalt ligger svinebedrifterne – både lerjord og sandjord – over de samme boniteter for planteavlsbedrifterne. Det fremgår også tydeligt, at jordlejen er reduceret ganske betydeligt fra 2017 til 2018 indenfor alle driftsgrene med undtagelse af bedrifter med overvejende planteproduktion, hvor jordlejen er uændret eller stiger en smule.

Figur 3. Jordleje fratrasket EU-støtte for salgsafgrøder på bedrifter med overvejende planteproduktion, svineproduktion og mælkeproduktion, vist for årene 2017 og 2018.

Figur 4 viser tydeligt, at såvel konventionelle som økologiske kornproducenter har haft det svært i 2018 i forhold til 2017. Hårdest er det gået ud over den økologiske kornproduktion, der ud over de lavere udbytter også i 2018 gennemsnitligt havde lidt lavere salgspriser pr. hkg og højere kapacitetsomkostninger pr. ha end i 2017.

Spredning i rest til jordleje pr. ha før EU-støtte, kr. pr. ha

Figur 4. Jordleje fratrasket EU-støtte for salgsafgrøder på konventionelle bedrifter og på økologiske bedrifter, vist for årene 2017 og 2018.